

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO
„DĖL PIETRYČIŲ AZIJOS VALSTYBIŲ ASOCIACIJOS VALSTYBIŲ NARIŲ IR
EUROPOS SĄJUNGOS BEI JOS VALSTYBIŲ NARIŲ IŠSAMAUS ORO SUSISIEKIMO
SUSITARIMO RATIFIKAVIMO“ PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, Įstatymo projekto tikslai ir uždaviniai

Įstatymo projekto tikslas – ratifikuoti Pietryčių Azijos valstybių asociacijos (toliau – ASEAN) valstybių narių ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių pasirašytą išsamų oro susisieikimo susitarimą (toliau – Susitarimas). ASEAN sudaro: Brunėjaus Darusalamas, Kambodžos Karalystė, Indonezijos Respublika, Laoso Liaudies Demokratinė Respublika, Malaizija, Mianmaro Sąjungos Respublika, Filipinų Respublika, Singapūro Respublika, Tailando Karalystė ir Vietnamo Socialistinė Respublika.

Šiuo metu oro susisieikimo tarp Europos Sąjungos (toliau – ES) ir ASEAN paslaugos teikiamos remiantis dvišaliais atskirų valstybių narių susitarimais. Siekdama užtikrinti oro transporto rinkos plėtrą Taryba 2016 m. suteikė Komisijai įgaliojimus derėtis dėl išsamaus Susitarimo su ASEAN. Susitarimo tikslas – palaipsniui išplėsti vidaus aviacijos rinką į Pietryčių Aziją. Derybos buvo sėkmingai baigtos 2021 m. birželio mėn. Susitarimas buvo pasirašytas 2022 m. spalio 17 d. Balyje, Indonezijos Respublikoje.

Susitarimu siekiama:

- pakeisti galiojančius dvišalius ES ir ASEAN valstybių narių susitarimus dėl oro susisieikimo (šiuo metu yra pasirašyta daugiau kaip 140 dvišalių sutarčių);

- laikantis abipusiškumo principo palaipsniui atverti rinką, t. y. suteikti galimybę vykdyti skrydžius atitinkamais maršrutais ir naudotis pajėgumais; oro linijų bendrovės galės atlikti iki 14 savaitinių keleivinių skrydžių į kiekvieną ES valstybę narę arba iš jos ir bet kokią krovinių vežimo paslaugų skaičių per abu regionus ir už jų ribų į bet kurią trečiąją šalį („penktosios laisvės skrydžių teisės“);

- užtikrinti, kad nei ES, nei ASEAN oro vežėjai nebūtų diskriminuojami ir kad jiems būtų sudaromos vienodos veiklos sąlygos;

- užtikrinti ES ir ASEAN bendradarbiavimą oro eismo saugos ir saugumo, socialinių reikalų, vartotojų teisių gynimo, aplinkos, oro eismo valdymo, konkurencijos ir valstybės pagalbos srityse.

Susitarimo 33 straipsnyje numatyta, kad Susitarimas įsigalioja praėjus mėnesiui nuo tos dienos, kurią Susitariančiosios Šalys viena kitai paskutinį kartą diplomatine nota patvirtino, jog užbaigtos visos procedūros, kurių reikia, kad šis Susitarimas įsigaliotų.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorė yra Lietuvos Respublikos susisieikimo ministerija. Įstatymo projektą parengė Susisieikimo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo grupės (grupės vadovas Gytis Mažeika, tel. +370 659 35155, el. p. gytis.mazeika@sumin.lt) patarėjas Dmitrijus Zadojenko (tel. +370 640 70568, el. p. dmitrij.zadojenko@sumin.lt).

3. Dabartinis Įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reguliavimas

Lietuvos Respublika yra sudariusi oro susisiekimo sutartį su Singapūru 2009 m. spalio 20 d. Sutartis įsigaliojo 2011 m. sausio 15 d. Su kitomis ASEAN valstybėmis narėmis dvišalių oro susisiekimo sutarčių nėra sudaryta.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir laukiami teigiami rezultatai

Susitarimo nuostatos yra viršesnės už atitinkamas galiojančios dvišalės Singapūro ir Lietuvos Respublikos sutarties (sudarytos 2009 m. spalio 20 d.) nuostatas. Galiojančiomis skrydžių teisėmis, kurios suteiktos pagal dvišalę sutartį, galima ir toliau naudotis, jei jos atitinkamiems oro vežėjams yra palankesnės. Visos teisės ir lengvatos, kuriomis pagal tas nuostatas naudojasi atitinkamos ES valstybės narės oro vežėjai, tenka visiems Sąjungos oro vežėjams.

Priėmus įstatymą ir ratifikavus Susitarimą, bus įgyvendinti Lietuvos įsipareigojimai dėl ES teisės perkėlimo.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymą, neigiamų pasekmių ekonomikai, socialinei aplinkai ar viešajam administravimui nenumatoma.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas kriminogeninei situacijai ir korupcijai įtakos neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus įstatymą įtakos verslo sąlygoms nenumatoma.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, teisės aktai, kuriuos būtina priimti, galiojantys teisės aktai, kuriuos reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymą ir ratifikavus Susitarimą, priimti, pakeisti ir pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų nereikės.

10. Įstatymo projekto atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, Įstatymo projekto sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nustatytų reikalavimų.

Įstatymo projekte nepateikiama sąvokų ir nėra sąvokas įvardijančių terminų, todėl įstatymo projektas nevertintinas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir ES dokumentus.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, šių aktų rengėjai ir parengimo terminai

Lietuvos Respublikos Seimui priėmus teikiamą įstatymą ir ratifikavus Susitarimą, įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų rengti nereikės.

13. Valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšos, kurių prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Valstybės, savivaldybių biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų įstatymo projektui įgyvendinti nereikės.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant įstatymo projektą specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno *Eurovoc* terminus, temas ir sritis

„Susitarimo dėl oro susisieikimo ratifikavimas“, „ASEAN“, „oro vežėjai“, „veiklos leidimai“, „išsamus oro susisieikimo susitarimas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.